

Denne tekst tjener udelukkende som dokumentationsværktøj og har ingen retsvirkning. EU's institutioner påtager sig intet ansvar for dens indhold. De autentiske udgaver af de relevante retsakter, inklusive deres betragtninger, er offentliggjort i den Europæiske Unions Tidende og kan findes i EUR-Lex. Disse officielle tekster er tilgængelige direkte via linkene i dette dokument

► B **EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2009/103/EF**
af 16. september 2009
om ansvarsforsikring for motorkøretøjer og kontrollen med forsikringspligtens overholdelse
(kodificeret udgave)
(EØS-relevant tekst)
(EUT L 263 af 7.10.2009, s. 11)

Ændret ved:

		Tidende		
		nr.	side	dato
► <u>M1</u>	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2118 af 24. november 2021	L 430	1	2.12.2021

▼B**EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV
2009/103/EF****af 16. september 2009****om ansvarsforsikring for motorkøretøjer og kontrollen med
forsikringspligtens overholdelse****(kodificeret udgave)****(EØS-relevant tekst)****KAPITEL 1****ALMINDELIGE BESTEMMELSER***Artikel 1***Definitioner**

I dette direktiv forstås ved:

▼M1

1) »køretøj«:

a) ethvert motordrevet køretøj, der udelukkende drives frem ved mekanisk kraft på land, men som ikke kører på skinner, med:

i) en konstruktivt bestemt maksimalhastighed på mere end 25 km/t eller

ii) en maksimal nettovægt på over 25 kg og en konstruktivt bestemt maksimalhastighed på mere end 14 km/t

b) ethvert påhængskøretøj, der skal anvendes sammen med et køretøj som omhandlet i litra a), uanset om det er tilkoblet eller afkoblet.

Med forbehold af litra a) og b) betragtes kørestolskøretøjer, der udelukkende er beregnet til personer med fysiske handicap, ikke som køretøjer som omhandlet i dette direktiv

1a) »færdsel med køretøj«: færdsel med et køretøj på en måde, der er i overensstemmelse med køretøjets funktion som transportmiddel på ulykkestidspunktet, uanset køretøjets karakteristika og uanset det terræn, hvorpå motorkøretøjet anvendes, og om det er stationært eller i bevægelse

2) »skadelidte«: enhver person, der har ret til erstatning for tab eller skade forvoldt af et køretøj

▼B

3) »nationalt forsikringsbureau«: forening af ansvarsforsikringsselskaber, oprettet i overensstemmelse med henstilling nr. 5 af 25. januar 1949 fra arbejdsgruppen vedrørende landevejstransport under transportkomiteen i De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa, og som omfatter forsikringsselskaber, der i en stat er godkendt inden for branchen: »ansvarsforsikring for motordrevne køretøjer«

▼B

- 4) »det område, hvor et køretøj er hjemmehørende«:
- a) den stats område, hvis nummerplader køretøjet er forsynet med, uanset om nummerpladen er permanent eller midlertidig
 - b) i tilfælde af, at der for en bestemt køretøjsart ikke kræves registrering, men vedkommende køretøj dog er forsynet med forsikringsplade eller andet identifikationsmærke i lighed med nummerplader, den stats område, hvor denne plade eller dette mærke er udleveret
 - c) i tilfælde af, at der for bestemte køretøjsarter hverken kræves registrering, forsikringsplade eller andet mærke, den stats område, hvor køretøjets bruger har sin bopæl, eller
 - d) i tilfælde af, at køretøjet ikke er forsynet med en nummerplade, eller er forsynet med en nummerplade, der ikke eller ikke længere svarer til køretøjet, og er involveret i en ulykke, den stats område, hvor ulykken fandt sted, ved behandling af skadesager som fastsat i artikel 2, litra a), eller artikel 10
- 5) »grønt kort«: internationalt forsikringsbevis udstedt af et nationalt forsikringsbureau på grundlag af henstilling nr. 5 af 25. januar 1949 fra arbejdsgruppen vedrørende landevejstransport under transportkomiteen i De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa
- 6) »forsikringsselskab«: et selskab, som har opnået administrativ tilladelse i overensstemmelse med artikel 6 eller artikel 23, stk. 2, i direktiv 73/239/EØF
- 7) »etableret forretningssted«: et forsikringsselskabs vedtægtsmæssige hjemsted, agentur eller filial, som defineret i artikel 2, litra c), i Rådets andet direktiv 88/357/EØF af 22. juni 1988 om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende direkte forsikringsvirksomhed bortset fra livsforsikring, om fastsættelse af bestemmelser, der kan lette den faktiske gennemførelse af den frie udveksling af tjenesteydelser ⁽¹⁾

▼M1

- 8) »hjemland«: »hjemland« som defineret i artikel 13, nr. 8), litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF ⁽²⁾.

▼B*Artikel 2***Anvendelsesområde**

Artikel 4, 6, 7 og 8 finder anvendelse på køretøjer, der er hjemmehørende på en af medlemsstaternes område:

⁽¹⁾ EFT L 172 af 4.7.1988, s. 1.

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II) (EUT L 335 af 17.12.2009, s. 1).

▼B

- a) når der mellem de nationale forsikringsbureauer er truffet en overenskomst, hvorefter hvert nationalt bureau forpligter sig til i overensstemmelse med det pågældende lands regler om lovpligtig ansvarsforsikring at behandle de skadestilfælde, der forekommer på landets område og forvoldt af forsikrede eller uforsikrede køretøjer, der er hjemmehørende i en af de andre medlemsstater
- b) fra det af Kommissionen bestemte tidspunkt, efter at den i snævert samarbejde med medlemsstaterne har fastslået, at der er truffet en sådan overenskomst
- c) for denne overenskomsts gyldighedsperiode.

*Artikel 3***Lovpligtig forsikring af motorkøretøjer****▼M1**

Hver medlemsstat træffer med forbehold af artikel 5 passende foranstaltninger til at sikre, at erstatningsansvaret for færdsel med et køretøj, der er hjemmehørende i det pågældende land, er dækket af en forsikring.

Dette direktiv finder ikke anvendelse på færdsel med et køretøj i forbindelse med motorsportsbegivenheder og -aktiviteter, herunder væddeløb, konkurrencer, træning, afprøvning og demonstrationer inden for et begrænset og afgrænset område i en medlemsstat, når medlemsstaten sikrer, at arrangøren af aktiviteten eller en anden part har tegnet en alternativ forsikring eller garantiordning, der dækker skade på enhver tredjemand, herunder tilskuere og andre tilstedeværende, men ikke nødvendigvis dækker skade på de deltagende førere og deres køretøjer.

▼B

Der træffes inden for rammerne af de i stk. 1 omhandlede foranstaltninger bestemmelse om, hvilke skader der dækkes samt om forsikringens nærmere vilkår.

Hver medlemsstat træffer passende foranstaltninger til at sikre, at forsikringskontrakten i øvrigt dækker følgende skader:

- a) skader, der forårsages i andre medlemsstater, i overensstemmelse med disse staters lovgivning
- b) skader, der kan ramme personer, som er hjemmehørende i en af medlemsstaterne, på en strækning, der direkte forbinder to områder, hvor traktaten finder anvendelse, når der ikke findes et nationalt forsikringsbureau i det passerende område; i dette tilfælde skal skaden dækkes i overensstemmelse med reglerne om lovpligtig ansvarsforsikring i den medlemsstat, hvor køretøjet er hjemmehørende.

Den forsikring, der er omhandlet i stk. 1, skal dække tingsskade såvel som personskaade.

▼M1*Artikel 4***Kontrol med forsikring**

1. Medlemsstaterne fører ikke kontrol med ansvarsforsikring for køretøjer, der er hjemmehørende på en anden medlemsstats område, eller for køretøjer, der er hjemmehørende på et tredjelands område, når de kommer ind på deres område fra en anden medlemsstats område.

▼M1

De kan dog føre en sådan kontrol med forsikringer, såfremt denne kontrol ikke er diskriminerende og er nødvendig og forholdsmæssig i forhold til at nå de tilstræbte mål, og

- a) foretages som led i en kontrol, som ikke alene vedrører forsikringskontrol, eller
- b) udgør en del af et generelt kontrolsystem på medlemsstatens område, som også køretøjer, der er hjemmehørende på den kontrollerende medlemsstats område, er omfattet af, og som ikke kræver, at køretøjet standses.

2. Personoplysninger kan på grundlag af den lovgivning i medlemsstaten, som kontrolinstansen er underlagt, behandles, hvis det er nødvendigt, med henblik på at bekæmpe kørsel med uforsikrede køretøjer i andre medlemsstater end dem, på hvis område de er hjemmehørende. Nævnte lovgivning skal være i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 ⁽¹⁾ og endvidere omfatte foranstaltninger, som er egnede til at beskytte den registreredes rettigheder og legitime interesser.

Disse foranstaltninger fra medlemsstaternes side skal navnlig præcisere det nøjagtige formål, med hvilket oplysningerne skal behandles, henvise til det relevante retsgrundlag, opfylde de relevante sikkerhedskrav og overholde principperne om nødvendighed, proportionalitet og formålsbegrænsning samt fastsætte en rimelig dataopbevaringsperiode. Personoplysninger, der behandles i henhold til denne artikel udelukkende med henblik på at foretage en forsikringskontrol, opbevares kun, så længe de er nødvendige til dette formål, og så snart dette er opnået, slettes de fuldstændigt. Hvis en forsikringskontrol viser, at et køretøj er dækket af en lovpligtig forsikring i henhold til artikel 3, skal den kontrolansvarlige omgående slette de pågældende oplysninger. Hvis det ved en kontrol ikke er muligt at fastslå, om et køretøj er dækket af en lovpligtig forsikring i henhold til artikel 3, må oplysningerne kun opbevares i en begrænset periode, som ikke overstiger det antal dage, der er nødvendigt for at fastslå, om der er forsikringsdækning.

▼B*Artikel 5***Undtagelse fra den lovpligtige forsikring af motorkøretøjer**

1. Hver medlemsstat kan gøre undtagelse fra artikel 3 for bestemte offentlige eller private fysiske og juridiske personer, som det pågældende land optager på en liste, der sendes til de andre medlemsstater og til Kommissionen.

I sådanne tilfælde træffer den medlemsstat, der gør undtagelse fra artikel 3, passende foranstaltninger til dækning af skader forvoldt i denne medlemsstat og i andre medlemsstater af køretøjer, der tilhører de pågældende personer.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).

▼B

Den træffer særlig bestemmelse om, hvilken myndighed eller hvilket organ i det land, hvor skaden er forvoldt, der i overensstemmelse med dette lands lovgivning skal erstatte skadelidte tabet, hvis artikel 2, litra a), ikke finder anvendelse.

Den sender Kommissionen en liste over de personer, der er undtaget fra forsikringspligten, og de myndigheder eller organer, der er ansvarlige for erstatningsspørgsmål.

Kommissionen offentliggør listen.

2. Hver medlemsstat kan gøre undtagelse fra artikel 3 for bestemte arter af køretøjer eller for køretøjer, der er forsynet med særligt kende-mærke, og som det pågældende land optager på en liste, der sendes til de andre medlemsstater og til Kommissionen.

I dette tilfælde sikrer medlemsstaterne, at køretøjerne i stk. 1 behandles på samme måde som køretøjer, for hvilke den i artikel 3 omhandlede lovpligtige forsikring ikke er tegnet.

Garantifonden i den medlemsstat, hvor ulykken har fundet sted, kan herefter søge regres hos garantifonden i den medlemsstat, hvor køretøjet er hjemmehørende.

Fra 11. juni 2010 aflægger medlemsstaterne rapport til Kommissionen om gennemførelsen og den praktiske anvendelse af dette stykke.

Når Kommissionen har gennemgået disse rapporter, fremsætter den i givet fald forslag om udskiftning eller ophævelse af denne undtagelse.

▼M1

3. En medlemsstat kan fravige artikel 3 for så vidt angår køretøjer, der midlertidigt eller permanent er taget ud af brug og forbudt at anvende, forudsat at der er indført en formel administrativ procedure eller anden verificerbar foranstaltning i overensstemmelse med national ret.

Medlemsstater, der tillader denne undtagelse, sikrer, at køretøjerne i første afsnit behandles på samme måde som køretøjer, for hvilke den i artikel 3 omhandlede lovpligtige forsikring ikke er tegnet.

Garantifonden i den medlemsstat, hvor ulykken har fundet sted, kan herefter søge regres hos garantifonden i den medlemsstat, hvor køretøjet er hjemmehørende.

4. En medlemsstat kan i overensstemmelse med sin nationale ret fravige artikel 3 for så vidt angår køretøjer, der udelukkende anvendes på områder med begrænset adgang.

Medlemsstater, der tillader denne undtagelse, sikrer, at køretøjerne i første afsnit behandles på samme måde som køretøjer, for hvilke den lovpligtige forsikring, der henvises til i artikel 3, ikke er tegnet.

Garantifonden i den medlemsstat, hvor ulykken har fundet sted, kan herefter søge regres hos garantifonden i den medlemsstat, hvor køretøjet er hjemmehørende.

5. En medlemsstat kan i overensstemmelse med sin nationale ret fravige artikel 3 for så vidt angår køretøjer, der ikke er tilladt til brug på offentlig vej.

▼M1

Medlemsstater, der fraviger artikel 3 for så vidt angår de køretøjer, der er henvist til i første afsnit, sikrer, at disse køretøjer behandles på samme måde som køretøjer, for hvilke den i artikel 3 omhandlede lovpligtige forsikring ikke er tegnet.

Garantifonden i den medlemsstat, hvor ulykken har fundet sted, kan herefter søge regres hos garantifonden i den medlemsstat, hvor køretøjet er hjemmehørende.

6. Når en medlemsstat i henhold til stk. 5 fraviger artikel 3 for så vidt angår køretøjer, der ikke er tilladt til brug på offentlig vej, kan denne medlemsstat også fravige artikel 10 for så vidt angår erstatning for skade forårsaget af sådanne køretøjer i områder, der ikke er tilgængelige for offentligheden som følge af en retlig eller fysisk begrænsning af adgangen til sådanne områder, som defineret i dens nationale ret.

7. For så vidt angår stk. 3-6 underretter medlemsstaterne Kommissionen om anvendelsen af undtagelsen og om de særlige ordninger for dens gennemførelse. Kommissionen offentliggør en liste over disse undtagelser.

▼B*Artikel 6***Nationale forsikringsbureauer**

Hver medlemsstat træffer foranstaltninger for at sikre, at det nationale forsikringsbureau, uanset den i artikel 2, litra a), fastsatte forpligtelse, ved skadestilfælde forårsaget inden for dets område af et køretøj, der er hjemmehørende på en anden medlemsstats område, skaffer sig oplysning om følgende:

- a) det område, hvor køretøjet er hjemmehørende, og i givet fald køretøjets registreringsnummer
- b) så vidt muligt de oplysninger om det pågældende køretøjs forsikring, der normalt fremgår af det grønne kort, og som måtte være i førerens besiddelse, i det omfang disse oplysninger forlanges af medlemsstaten på det område, hvor køretøjet er hjemmehørende.

Hver medlemsstat drager ligeledes omsorg for, at vedkommende bureau meddeler de i litra a) og b) omhandlede oplysninger til det nationale forsikringsbureau i den stat, hvor det i stk. 1 omhandlede køretøj er hjemmehørende.

KAPITEL 2

BESTEMMELSER OM KØRETØJER, DER ER HJEMMEHØRENDE PÅ TREDJELANDS OMRÅDE*Artikel 7***Nationale foranstaltninger for køretøjer, der er hjemmehørende på tredjelands område**

Hver medlemsstat træffer passende foranstaltninger med henblik på, at køretøjer, der er hjemmehørende på tredjelands område, og som indpasseres i det område, hvor traktaten gælder, kun får adgang til at køre på dens område, hvis de skader, som forårsages ved deres kørsel, er dækket på hele det område, hvor traktaten gælder, efter de enkelte landes nationale regler om lovpligtig ansvarsforsikring.

▼B*Artikel 8***Dokumentation vedrørende køretøjer, der er hjemmehørende på tredjelandets område**

1. Ethvert køretøj, der normalt befinder sig på tredjelandets område, skal for indpassage på et område, hvor traktaten gælder, være forsynet med et gyldigt grønt kort eller bevis for, at der er tegnet en grænseforsikring, der er i overensstemmelse med artikel 7.

Køretøjer, der er hjemmehørende i et tredjeland, betragtes dog som køretøjer hjemmehørende i Fællesskabet, når de nationale forsikringsbureauer i alle medlemsstaterne hver for sig garanterer, at skadestilfælde forårsaget på deres område ved disse køretøjers kørsel behandles i overensstemmelse med de nationale regler om lovpligtig ansvarsforsikring.

2. Når Kommissionen i snævert samarbejde med medlemsstaterne har fastslået, at de i stk. 1, andet afsnit, omtalte garantier er afgivet, træffer den bestemmelse om, fra hvilket tidspunkt og for hvilke køretøjsarter medlemsstaterne ikke længere forlanger forevisning af de i stk. 1, første afsnit, nævnte dokumenter.

KAPITEL 3

MINDSTEBELØB DÆKKET AF DEN LOVPLIGTIGE FORSIKRING**▼M1***Artikel 9***Mindstebeløb**

1. Medlemsstaterne skal med forbehold af eventuelle bestemmelser om mere omfattende forsikringsdækning, der måtte gælde i medlemsstaterne, kræve den i artikel 3 omhandlede lovpligtige forsikring for følgende mindstebeløb:

- a) for personskader: 6 450 000 EUR pr. ulykke, uanset antallet af skadelidte, eller 1 300 000 EUR pr. skadelidt
- b) for tingsskader: 1 300 000 EUR pr. ulykke, uanset antallet af skadelidte.

For medlemsstater, der ikke har indført euroen, omregnes mindstebeløbene til deres nationale valuta ved anvendelse af vekselkursen den 22. december 2021 offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*.

2. Hvert femte år fra den 22. december 2021 justerer Kommissionen de beløb, der er omhandlet i stk. 1, i overensstemmelse med det harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP), jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/792 ⁽¹⁾.

Kommissionen vedtager delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 28b vedrørende justeringen af disse beløb til HICP senest seks måneder efter udløbet af hver femårsperiode.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/792 af 11. maj 2016 om harmoniserede forbrugerprisindeks og det harmoniserede boligprisindeks og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 2494/95 (EUT L 135 af 24.5.2016, s. 11).

▼M1

For medlemsstater, som ikke har indført euroen, omregnes beløbene til deres nationale valuta ved anvendelse af den vekselkurs, der blev fastsat på den dato, hvor de nye mindstebeløb blev beregnet, og offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*.

KAPITEL 4

**ERSTATNING FOR SKADE FORVOLDT AF ET UKENDT KØRETØJ
ELLER ET KØRETØJ, FOR HVILKET DER IKKE ER TEGNET
LOVPLIGTIG FORSIKRING, JF. ARTIKEL 3, OG ERSTATNING I
TILFÆLDE AF INSOLVENS**

▼B*Artikel 10***Erstatningsorgan**

1. Hver medlemsstat opretter eller godkender et organ, der mindst inden for den lovpligtige forsikrings grænser skal erstatte tingsskade og personskade, der forvoldes af et ukendt køretøj, eller et køretøj, for hvilket den i artikel 3 omhandlede lovpligtige forsikring ikke er tegnet.

▼M1

Første afsnit berører ikke medlemsstaternes ret til at tillægge eller undlade at tillægge erstatning fra dette organ en subsidær karakter samt til at fastlægge regler for regresretten mellem dette organ, den eller de personer, som er ansvarlige for ulykken, og andre forsikrings-selskaber eller organer inden for social sikring, der skal yde skadelidte erstatning for samme skade. Medlemsstaterne må imidlertid ikke tillade, at organet gør udbetalingen af erstatning betinget af, at skadelidte på en eller anden måde godtgør, at skadevolderen er ude af stand til eller nægter at betale.

2. Skadelidte kan under alle omstændigheder henvende sig direkte til organet, som på grundlag af de oplysninger, skadelidte giver efter anmodning fra organet, er forpligtet til at give vedkommende et begrundet svar vedrørende betaling af eventuel erstatning.

▼B

Medlemsstaterne kan imidlertid udelukke personer, der frivilligt har taget plads i det skadevoldende køretøj, fra organets intervention, når organet kan bevise, at de vidste, at dette ikke var forsikret.

3. Medlemsstaterne kan begrænse eller udelukke intervention fra organet ved tingsskade forvoldt af et ukendt køretøj.

▼M1

Hvis organet har betalt erstatning for en væsentlig personskade til en skadelidt for en ulykke, hvor der samtidig er forvoldt tingsskade af et uidentificeret køretøj, kan medlemsstaterne imidlertid ikke udelukke betaling af erstatning for tingsskade med den begrundelse, at køretøjet ikke er identificeret. Medlemsstaterne kan dog fastsætte en selvrisiko på højst 500 EUR, som skadelidte kan pålægges ved en sådan tingsskade.

▼B

Betingelserne for, hvornår der foreligger væsentlig personskade, fastlægges i henhold til lovgivningen eller de administrative bestemmelser i den medlemsstat, hvor ulykken finder sted. I den forbindelse kan medlemsstaterne bl.a. tage hensyn til, om skaden har krævet hospitalsindlæggelse.

▼M1

4. Hver medlemsstat anvender sine love og administrative bestemmelser på organets betaling af erstatning med forbehold af enhver anden praksis, som måtte være mere gunstig for skadelidte.

Artikel 10a

Beskyttelse af skadelidte mod skader som følge af ulykker, der indtræffer i den medlemsstat, hvor de er bosat, i tilfælde af et forsikringsselskabs insolvens

1. Hver medlemsstat opretter eller godkender et organ, der har til opgave at yde erstatning til skadelidte, der er bosat på dens område, i det mindste inden for forsikringspligtens grænser, for tingsskade eller personskaade forvoldt af et køretøj, som er forsikret af et forsikringsselskab, fra det tidspunkt, hvor:

- a) forsikringsselskabet er under konkursbehandling, eller
- b) forsikringsselskabet er omfattet af likvidation som defineret i artikel 268, stk. 1, litra d), i direktiv 2009/138/EF.

2. Hver medlemsstat træffer passende foranstaltninger til at sikre, at det i stk. 1 omhandlede organ råder over tilstrækkelige midler til at yde erstatning til skadelidte i overensstemmelse med reglerne i stk. 10, når der skal betales erstatning i de situationer, der er omhandlet i stk. 1, litra a) og b). Disse foranstaltninger kan omfatte krav om økonomiske bidrag, forudsat at de kun pålægges forsikringsselskaber, som er godkendt af den medlemsstat, der pålægger dem.

3. Uden at det berører en eventuel forpligtelse efter artikel 280 i direktiv 2009/138/EF, sikrer hver medlemsstat, at en kendelse eller en afgørelse offentliggøres, når en kompetent ret eller anden kompetent myndighed afgiver kendelse eller træffer afgørelse om at indlede den procedure, der er omhandlet i stk. 1, litra a) eller b), over for et forsikringsselskab, som denne medlemsstat er hjemland for. Det i stk. 1 omhandlede organ, der er etableret i forsikringsselskabets hjemland, sikrer, at alle de i stk. 1 omhandlede organer i alle medlemsstater straks underrettes om nævnte kendelse eller afgørelse.

4. Skadelidte kan anmode om erstatning direkte hos det i stk. 1 omhandlede organ.

5. Ved modtagelsen af kravet underretter det i stk. 1 omhandlede organ det tilsvarende organ i hjemlandet for forsikringsselskabet og det forsikringsselskab, der er under konkursbehandling eller likvidation, eller dets kurator eller likvidator, jf. henholdsvis artikel 268, stk. 1, litra e) og f), i direktiv 2009/138/EF, om, at det har modtaget et krav fra skadelidte.

▼ **M1**

6. Det forsikringsselskab, der er under konkursbehandling eller likvidation, eller dets kurator eller likvidator underretter det i stk. 1 omhandlede organ, når det yder erstatning eller afviser ansvar for et krav, som det i stk. 1 omhandlede organ også har modtaget.

7. Medlemsstaterne sikrer, at det i stk. 1 omhandlede organ på grundlag af bl.a. oplysninger, som den skadelidte har indgivet på dets anmodning, senest tre måneder fra det tidspunkt, hvor skadelidte indgav sit erstatningskrav til organet, giver skadelidte et begrundet erstatningstilbud eller et begrundet svar, jf. andet afsnit i dette stykke, i overensstemmelse med gældende national ret.

Med henblik på første afsnit skal organet:

- a) give et begrundet erstatningstilbud, hvis det har fastslået, at det er forpligtet til at yde erstatning i henhold til stk. 1, litra a) eller b), at kravet ikke bestrides, og at erstatningen er blevet helt eller delvist opgjort
- b) give et begrundet svar på de ting, der er anført i kravet, hvis det har fastslået, at det ikke er forpligtet til at yde erstatning i henhold til stk. 1, litra a) eller b), eller hvis erstatningspligten afvises eller ikke er klart fastslået, eller skaden ikke er fuldt opgjort.

8. Hvis der skal betales erstatning i henhold til stk. 7, andet afsnit, litra a), udbetaler det i stk. 1 omhandlede organ erstatningen til skadelidte uden unødigt ophold og under alle omstændigheder senest tre måneder efter, at skadelidte har accepteret det begrundede erstatningstilbud, jf. stk. 7, andet afsnit, litra a).

Hvis skaden kun er delvist opgjort, finder kravene vedrørende udbetalingen af erstatningen i første afsnit anvendelse på denne delvist opgjorte skade og fra det tidspunkt, hvor det tilsvarende begrundede erstatningstilbud accepteres.

9. Medlemsstaterne sikrer, at det i stk. 1 omhandlede organ har alle de nødvendige beføjelser og kompetencer til rettidigt at kunne samarbejde med andre tilsvarende organer i andre medlemsstater, med organer, der er oprettet eller godkendt i henhold til artikel 25a i alle medlemsstater, og med andre berørte parter, herunder et forsikringsselskab, der er under konkursbehandling eller likvidation, dets administrator eller likvidator og de nationale kompetente myndigheder i medlemsstaterne, i alle faser af den procedure, der er omhandlet i denne artikel. Dette samarbejde skal omfatte anmodning om, modtagelse og tilvejebringelse af oplysninger, herunder nærmere oplysninger om specifikke krav, hvor det er relevant.

10. Hvis den skadelidte er bosat i en anden medlemsstat end det i stk. 1 omhandlede forsikringsselskabs hjemland, kan det i stk. 1 omhandlede organ i den medlemsstat, hvor skadelidte er bosat, som har ydet erstatning til den skadelidte i overensstemmelse med stk. 8, kræve fuld refusion af den udbetalte erstatning af det i stk. 1 omhandlede organ i forsikringsselskabets hjemland.

▼ **M1**

Det i stk. 1 omhandlede organ i forsikringsselskabets hjemland foretager betalingen til det i stk. 1 omhandlede organ i den medlemsstat, hvor skadelidte er bosat, og som har ydet erstatning til skadelidte i overensstemmelse med stk. 8, inden for en rimelig frist på højst seks måneder, medmindre andet er aftalt skriftligt af disse organer, efter at det har modtaget et krav om en sådan refusion.

Det organ, der har ydet erstatning i henhold til første afsnit, indtræder i skadelidtes rettigheder over for skadevolderen eller dennes forsikringsselskab, med undtagelse af forsikringstageren eller den anden forsikrede person, der har forårsaget ulykken, i det omfang forsikringstagerens eller den forsikrede persons ansvar ville være blevet dækket af det insolvente forsikringsselskab i overensstemmelse med gældende national ret. Hver medlemsstat har pligt til at anerkende denne ret til indtræden i rettigheder, der er fastsat af en anden medlemsstat.

11. Stk. 1-10 berører ikke medlemsstaternes ret:

- a) til at tillægge eller undlade at tillægge erstatning udbetalt af det i stk. 1 omhandlede organ en subsidieret karakter
- b) til at fastlægge regler for regresretten for samme skade mellem:
 - i) det i stk. 1 omhandlede organ
 - ii) den eller de personer, som er ansvarlige for ulykken
 - iii) andre forsikringsselskaber eller organer inden for den sociale sikring, der skal yde skadelidte erstatning.

12. Medlemsstaterne må ikke tillade, at det i stk. 1 omhandlede organ gør udbetalingen af erstatning betinget af andre krav end dem, der er fastsat i dette direktiv. Navnlig må medlemsstaterne ikke tillade, at det i stk. 1 omhandlede organ gør udbetalingen af erstatning betinget af et krav om, at skadelidte godtgør, at den ansvarlige juridiske eller fysiske person er ude af stand til at betale eller nægter at betale.

13. De i stk. 1 omhandlede organer eller de i nærværende stykkes andet afsnit omhandlede enheder tilstræber at indgå en aftale senest den 23. december 2023 til gennemførelse af denne artikel for så vidt angår deres funktioner og forpligtelser og procedurerne for refusion i henhold til denne artikel.

Med henblik herpå skal hver medlemsstat senest den 23. juni 2023:

- a) oprette eller godkende det i stk. 1 omhandlede organ og bemyndige det til at forhandle om og indgå en sådan aftale eller
- b) udpege en enhed og bemyndige det til at forhandle om og indgå en sådan aftale, som det i stk. 1 omhandlede organ vil blive en part i, når de er oprettet eller godkendt.

Den i første afsnit omhandlede aftale meddeles omgående til Kommissionen.

▼ M1

Hvis den i første afsnit omhandlede aftale ikke er indgået senest den 23. december 2023 tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med proceduren i artikel 28b med henblik på at definere de proceduremæssige opgaver og proceduremæssige forpligtelser for de organer, der er omhandlet i stk. 1, vedrørende refusion.

▼ B*Artikel 11***Tvister****▼ M1**

I tilfælde, hvor der opstår en tvist mellem det i artikel 10, stk. 1, nævnte organ og et ansvarsforsikringsselskab om, hvem der skal yde erstatning til skadelidte, træffer medlemsstaterne passende foranstaltninger til, at en af disse parter udpeges til straks og i første omgang at yde erstatning til skadelidte.

▼ B

Hvis den endelige afgørelse går ud på, at den anden part skulle have betalt hele erstatningen eller en del deraf, skal denne part udrede det pågældende beløb til den part, som har udbetalt erstatningen.

▼ M1

KAPITEL 5

**SÆRLIGE KATEGORIER AF SKADELIDTE,
EKSKLUSIONSCLAUSULER, ENKELT PRÆMIE, KØRETØJER DER
SENDES FRA EN MEDLEMSSTAT TIL EN ANDEN**

▼ B*Artikel 12***▼ M1****Særlige kategorier af skadelidte****▼ B**

1. Med forbehold af artikel 13, stk. 1, andet afsnit, skal den i artikel 3 omhandlede forsikring dække ansvaret for personskader, der ved færdsel med et køretøj forvoldes på andre passagerer end føreren.

2. Familiemedlemmer til forsikringstageren, til føreren eller til enhver anden person, der er erstatningsansvarlig for en skade, som er dækket af den i artikel 3 omhandlede forsikring, kan ikke under henvisning til dette slægtskab undtages fra forsikringens dækningsområde for så vidt angår personskader.

3. Den forsikring, der er omhandlet i artikel 3, skal dække person- og tingsskade på fodgængere, cyklister og andre ikke-motoriserede trafikanter, der som følge af en ulykke, hvori et motorkøretøj er involveret, har ret til erstatning i henhold til den nationale civilret.

Nærværende artikel berører hverken erstatningsansvaret eller skadesbeløbet.

▼B*Artikel 13***Eksklusionsklausuler****▼M1**

1. De enkelte medlemsstater træffer alle passende foranstaltninger for at sikre, at enhver lovbestemmelse eller enhver klausul i en forsikringspolice, der er udstedt i overensstemmelse med artikel 3, og som bestemmer, at forsikringen ikke dækker nedenstående personers anvendelse af eller kørsel med køretøjet, ikke har nogen indvirkning på krav fra tredjemand, der lider skade ved en ulykke:

▼B

- a) personer som hverken udtrykkeligt eller stiltiende har tilladelse hertil
- b) personer, som ikke har et kørekort, der giver dem ret til at føre det pågældende køretøj
- c) personer, som ikke efterlever retsfor skrifterne vedrørende køretøjets tekniske og sikkerhedsmæssige stand.

Den i første afsnit, litra a), omhandlede bestemmelse eller klausul kan imidlertid gøres gældende over for personer, der frivilligt har taget plads i det skadevoldende køretøj, såfremt forsikringsselskabet kan bevise, at de vidste, at køretøjet var stjålet.

▼M1

Medlemsstaterne kan — for så vidt angår skader, der indtræffer på deres område — undlade at anvende bestemmelsen i første afsnit, såfremt og i det omfang den skadelidte kan opnå dækning af den lidte skade i medfør af regler om social sikkerhed.

▼B

2. I tilfælde af at køretøjet er stjålet eller tilegnet ved vold, kan medlemsstaterne bestemme, at det i artikel 10, stk. 1, omhandlede organ skal intervenere i stedet for forsikringsselskabet på de i nærværende artikels stk. 1 fastsatte betingelser. Såfremt køretøjet er hjemmehørende i en anden medlemsstat, har dette organ i så fald ingen regresmulighed mod noget organ i denne medlemsstat.

▼M1

Medlemsstater, der bestemmer, at det i artikel 10, stk. 1, omhandlede organ skal intervenere i tilfælde, hvor køretøjet er stjålet eller tilegnet ved vold, kan for tingsskade fastsætte en selvrisiko på op til 250 EUR, der kan gøres gældende over for skadelidte.

▼B

3. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger for at sikre, at enhver lovbestemmelse eller enhver klausul i en forsikringspolice, der udelukker en passager fra forsikringsdækning med den begrundelse, at han vidste eller burde have vidst, at føreren af køretøjet var påvirket af spiritus eller af et andet rusmiddel, da ulykken fandt sted, ikke har nogen indvirkning på krav fra en sådan passager.

*Artikel 14***Enkelt præmie**

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger, således at alle lovpligtige ansvarsforsikringer for motorkøretøjer:

▼B

- a) dækker hele Fællesskabets område på grundlag af en enkelt præmie og i hele aftalens løbetid, også i perioder hvor køretøjet befinder sig i en anden medlemsstat under aftalens løbetid og
- b) på grundlag af ovennævnte præmie giver den dækning i hver medlemsstat, som er foreskrevet i dennes lovgivning, eller den dækning der kræves efter lovgivningen i den medlemsstat, hvor køretøjet er hjemmehørende, når denne dækning er større.

*Artikel 15***Køretøj sendt fra en medlemsstat til en anden****▼M1**

1. Når et køretøj sendes fra en medlemsstat til en anden, betragtes, uanset artikel 13, nr. 13), litra b), i direktiv 2009/138/EF, afhængig af hvor den person, der har ansvar for dækning af en ansvarsforsikring, har valgt at tegne forsikring, enten registreringsmedlemsstaten eller, fra det tidspunkt hvor køber har accepteret leveringen, bestemmelsesmedlemsstaten i 30 dage, som den medlemsstat, hvori risikoen foreligger, selv om køretøjet ikke formelt er registreret i bestemmelsesmedlemsstaten.

Medlemsstaterne sikrer, at det i artikel 23 omhandlede oplysningscenter i den medlemsstat, hvor køretøjet er indregistreret, i bestemmelsesmedlemsstaten, når denne ikke er den samme, samt i en hvilken som helst anden relevant medlemsstat, såsom den medlemsstat, hvor ulykken indtraf, eller hvor en skadelidt er bosat, samarbejder om at sikre, at de nødvendige oplysninger, som de ligger inde med i overensstemmelse med artikel 23, om det køretøj, der sendes, er tilgængelige.

▼B

2. Såfremt et køretøj bliver involveret i en ulykke i den i stk. 1 nævnte periode, mens det er uforsikret, skal det organ, hvortil der er henvist i artikel 10, stk. 1, i bestemmelsesmedlemsstaten udrede den erstatning, der er fastsat i artikel 9.

▼M1*Artikel 15a***Beskyttelse af skadelidte ved ulykker, der involverer et påhængskøretøj, som trækkes af et køretøj**

1. I tilfælde af en ulykke forårsaget af et sæt køretøjer bestående af et køretøj, der trækker et påhængskøretøj, og hvor påhængskøretøjet har en særskilt ansvarsforsikring, kan skadelidte indbringe sit krav direkte for det forsikringsselskab, der har forsikret påhængskøretøjet, hvis:

- a) påhængskøretøjet, men ikke det køretøj, der trak det, kan identificeres, og
- b) den gældende nationale ret fastsætter, at påhængskøretøjets forsikringsselskab yder erstatning.

Et forsikringsselskab, der har ydet erstatning til skadelidte, skal have mulighed for at gøre regres mod det selskab, der har forsikret det trækkende køretøj, eller mod det organ, der er omhandlet i artikel 10, stk. 1, hvis og i det omfang dette er fastsat i den gældende nationale ret.

▼ M1

Dette stykke berører ikke gældende national ret, der fastsætter regler, som er gunstigere for skadelidte.

2. I tilfælde af en ulykke forårsaget af et sæt køretøjer bestående af et køretøj, der trækker et påhængskøretøj, skal påhængskøretøjets forsikringsselskab, medmindre det i henhold til gældende national ret skal yde fuld erstatning, efter anmodning fra skadelidte uden unødigt ophold underrette vedkommende om:

- a) identiteten af det trækkende køretøjs forsikringsselskab, eller
- b) hvis påhængskøretøjets forsikringsselskab ikke kan identificere det trækkende køretøjs forsikringsgiver, om den erstatningsordning, der er fastsat i artikel 10.

▼ B

KAPITEL 6

ERKLÆRING, SELVRISIKO OG DIREKTE KRAV**▼ M1***Artikel 16***Erklæring om erstatningskrav fra tredjemand**

Medlemsstaterne sikrer, at forsikringstager på ethvert tidspunkt har ret til at anmode om en erklæring om erstatningskrav fra tredjemand for skader, som berører det eller de køretøjer, der har været omfattet af forsikringsaftalen i mindst de seneste fem år af aftaleforholdet, eller om, at der ikke foreligger sådanne krav (»erklæring om erstatningshistorikken«).

Forsikringsselskabet eller et organ, som en medlemsstat har udpeget med henblik på at sørge for obligatorisk forsikring eller levere sådanne erklæringer, sørger for, at forsikringstager modtager denne erklæring om erstatningshistorikken inden 15 dage fra anmodningen.

Medlemsstaterne sikrer, at forsikringsselskaber ikke, når de tager hensyn til erklæringer om erstatningshistorikken udstedt af andre forsikringsselskaber eller andre organer som omhandlet i stk. 2, behandler forsikringstagerne på en diskriminerende måde eller forhøjer deres præmier på grund af deres nationalitet eller udelukkende på grund af den medlemsstat, hvor de tidligere havde deres bopæl.

Medlemsstaterne sikrer, at et forsikringsselskab, når det tager hensyn til erklæringer om erstatningshistorikken ved fastsættelsen af præmier, behandler dem, der er udstedt i andre medlemsstater, på lige fod med dem, der er udstedt af et forsikringsselskab eller -organer som omhandlet i andet afsnit i samme medlemsstat, herunder ved anvendelse af eventuelle rabatter.

Medlemsstaterne sikrer, at forsikringsselskaberne offentliggør et generelt overblik over deres politik med hensyn til deres brug af erklæringer om erstatningshistorikken, når de beregner præmier.

Kommissionen vedtager senest den 23. juli 2023 gennemførelsesretsakter, der ved hjælp af en skabelon præciserer formen og indholdet af den i stk. 2 omhandlede erklæring om erstatningshistorikken. Denne skabelon skal indeholde oplysninger om følgende:

▼ M1

- a) identiteten af det forsikringsselskab eller organ, som udsteder erklæringen om erstatningshistorikken
- b) forsikringstagerens identitet, herunder dennes kontaktoplysninger
- c) det forsikrede køretøj og køretøjets identifikationsnummer
- d) begyndelses- og udløbsdatoen for køretøjets forsikringsdækning
- e) antallet af erstatningskrav fra tredjemand, der er afregnet i henhold til forsikringstagerens forsikringsaftale i den periode, som erklæringen om erstatningshistorikken omfatter, herunder datoen for hvert krav
- f) supplerende oplysninger, som er relevante i henhold til de regler eller den praksis, der gælder i medlemsstaterne.

Kommissionen hører alle interessenter og samarbejder tæt med medlemsstaterne, inden den vedtager disse gennemførelsesretsakter.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 28a, stk. 2.

*Artikel 16a***Prissammenligningsværktøjer for motorkøretøjsforsikring**

1. Medlemsstaterne kan vælge at certificere værktøjer, der giver forbrugerne mulighed for gratis at sammenligne priser, takster og dækning mellem udbydere af den i artikel 3 omhandlede lovpligtige forsikring som »uafhængige prissammenligningsværktøjer for motorkøretøjsforsikring«, hvis betingelserne i stk. 2 er opfyldt.

2. Et sammenligningsværktøj i henhold til stk. 1 skal:

- a) kunne benyttes uafhængigt af udbydere af den i artikel 3 omhandlede lovpligtige forsikring og sikre, at tjenesteudbydere behandles lige i søgeresultaterne
- b) tydeligt angive identiteten af ejerne og operatørerne af sammenligningsværktøjet
- c) angive klare, objektive kriterier, som sammenligningen bygger på
- d) benytte et enkelt og utvetydigt sprog
- e) levere præcise og ajourførte oplysninger med angivelse af tidspunktet for den seneste ajourføring
- f) være åbent for enhver udbyder af den i artikel 3 omhandlede lovpligtige forsikring, stille den relevante information til rådighed, indeholde en bred vifte af tilbud, som dækker en væsentlig del af markedet for motorkøretøjsforsikring, og, såfremt den viste information ikke giver et fuldstændigt overblik over dette marked, give brugeren en tydelig erklæring herom, inden resultaterne vises

▼M1

- g) skabe en effektiv procedure for indberetning af ukorrekte oplysninger
- h) indeholde en erklæring om, at priserne er baseret på de modtagne oplysninger og ikke er bindende for forsikringsselskaberne.

▼B*Artikel 17***Selvrisiko**

For så vidt angår den forsikring, der er omhandlet i artikel 3, kan forsikringsselskaber ikke gøre en selvrisiko gældende over for den skadelidte ved en ulykke.

*Artikel 18***Direkte krav**

Medlemsstaterne sikrer, at skadelidte ved ulykker, der er forårsaget af et køretøj, som er dækket af en forsikring som omhandlet i artikel 3, kan rejse krav direkte mod det forsikringsselskab, som skadevolderen er ansvarsforsikret i.

KAPITEL 7

**BEHANDLING AF SKADESAGER I FORBINDELSE MED ULYKKER
FORÅRSAGET AF ET KØRETØJ, DER ER DÆKKET AF
FORSIKRINGEN I ARTIKEL 3**

*Artikel 19***Procedure for behandling af skadesager**

Medlemsstaterne fastlægger proceduren i artikel 22, med henblik på behandling af skadesager i forbindelse med ulykker, som er forårsaget af et køretøj, der er dækket af en forsikring som omhandlet i artikel 3.

I tilfælde af ulykker, der kan behandles inden for rammerne af systemet med nationale forsikringsbureauer i artikel 2, fastlægger medlemsstaterne den samme procedure som proceduren i artikel 22.

Ved anvendelse af denne procedure skal enhver henvisning til et forsikringsselskab forstås som en henvisning til nationale forsikringsbureauer.

Artikel 20

**Særlige bestemmelser for skadelidte i forbindelse med uheld i en
anden medlemsstat end den, hvor skadelidte er bosat**

1. Artikel 20 til 26 har som mål at fastsætte særlige bestemmelser for skadelidte, der er berettiget til erstatning for tab eller skade som følge af uheld i en anden medlemsstat end den, hvor skadelidte er bosat, forvoldt af køretøjer, der er forsikret og hjemmehørende i en medlemsstat.

▼B

Med forbehold af tredjelandes lovgivning om civilretligt ansvar og international privatret finder disse bestemmelser også anvendelse på skadelidte, der er bosat i en medlemsstat og er berettiget til erstatning for tab eller skade som følge af uheld i tredjelande, hvis nationale forsikringsbureau har tilsluttet sig ordningen med grønne kort, når sådanne uheld forvoldes af køretøjer, der er forsikret og hjemmehørende i en medlemsstat.

2. Artikel 21 og 24 finder kun anvendelse i tilfælde af uheld, der er forvoldt af et køretøj:

- a) som er forsikret gennem et etableret forretningssted i en anden medlemsstat end den, hvor skadelidte er bosat, og
- b) som er hjemmehørende i en anden medlemsstat end den, hvor skadelidte er bosat.

*Artikel 21***Repræsentant bemyndiget til at behandle skadessager**

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at ethvert forsikringsselskab, der dækker risici i forsikringsklasse 10 under punkt A i bilaget til direktiv 73/239/EØF, bortset fra fragtførerens ansvar, udpeger en skadebehandlingsrepræsentant i alle andre medlemsstater end den, hvor selskabet har fået sin administrative tilladelse.

Denne repræsentant behandler og afvikler skadessager i forbindelse med uheld i de i artikel 20, stk. 1, omhandlede tilfælde.

Skadebehandlingsrepræsentanten skal være bosat eller etableret i den medlemsstat, hvor han er udpeget.

2. Valget af skadebehandlingsrepræsentanten sker efter forsikrings-selskabets skøn.

Medlemsstaterne kan ikke indskrænke dette frie valg.

3. Skadebehandlingsrepræsentanten kan handle for et eller flere forsikringsselskabers regning.

4. Skadebehandlingsrepræsentanten indsamler i forbindelse med sådanne erstatningskrav alle de oplysninger, der er nødvendige for afvikling af skadessagerne og tager de nødvendige skridt til at forhandle en afgørelse heraf.

Kravet om udpegelse af en skadebehandlingsrepræsentant afskærer ikke skadelidte eller skadelidtes forsikringsselskab fra at rejse krav direkte mod skadevolderen eller skadevolderens forsikringsselskab.

5. Skadebehandlingsrepræsentanten skal have tilstrækkelig bemyndigelse til at repræsentere forsikringsselskabet over for skadelidte i de i artikel 20, stk. 1, omhandlede tilfælde, samt til fuldt ud at imødekomme skadelidtes krav.

Repræsentanten skal være i stand til at behandle sagen på de(t) officielle sprog i den medlemsstat, hvor skadelidte har bopæl.

▼B

6. Udpegelsen af en skadebehandlingsrepræsentant kan ikke i sig selv betragtes som oprettelse af en filial i henhold til artikel 1, litra b), i direktiv 92/49/EØF, og skadebehandlingsrepræsentanten betragtes ikke som et etableret forretningssted i henhold til artikel 2, litra c), i direktiv 88/357/EØF eller en virksomhed i henhold til forordning (EF) nr. 44/2001.

*Artikel 22***Procedure for erstatningskrav**

Medlemsstaterne indfører en forpligtelse belagt med passende, effektive og systematiske økonomiske eller tilsvarende administrative sanktioner for at sikre, at der senest tre måneder efter den dato, hvor skadelidte fremsatte sit erstatningskrav enten direkte over for skadevolderens forsikringsselskab eller over for selskabets skadebehandlingsrepræsentant:

- a) af skadevolderens forsikringsselskab eller dets skadebehandlingsrepræsentant fremsættes et begrundet erstatningstilbud i tilfælde, hvor ansvaret ikke bestrides, og tabet er opgjort, eller
- b) af det forsikringsselskab, som erstatningskravet er fremsat over for, eller af dets skadebehandlingsrepræsentant gives et begrundet svar på de punkter, der er omhandlet i erstatningskravet, hvis ansvaret afvises eller ikke er klart fastlagt, eller hvis skadelidtes tab ikke er endeligt opgjort.

Medlemsstaterne indfører bestemmelser med henblik på at sikre, at der betales renter af det beløb, som forsikringsselskabet tilbyder i erstatning, eller som en domstol tilkender skadelidte, såfremt tilbuddet ikke er fremsat inden for tre måneder.

*Artikel 23***Informationskontorer**

1. Hver medlemsstat sørger for at oprette eller anerkende et informationskontor, der med henblik på at give skadelidte mulighed for at søge erstatning skal:

- a) føre et register, som indeholder følgende oplysninger:
 - i) registreringsnumrene på de motorkøretøjer, som er hjemmehørende i den pågældende medlemsstat
 - ii) numrene på de forsikringspolicer, der dækker disse køretøjer for risici i forsikringsklasse 10 under punkt A i bilaget til direktiv 73/239/EØF, bortset fra fragtførerens ansvar, og, såfremt policens gyldighedsperiode er udløbet, ligeledes datoen for forsikringsdækningens ophør
 - iii) de forsikringsselskaber, der dækker disse køretøjer for risici i forsikringsklasse 10 under punkt A i bilaget til direktiv 73/239/EØF, bortset fra fragtførerens ansvar, og de skadebehandlingsrepræsentanter, som forsikringsselskaberne har udpeget i henhold til artikel 21 i nærværende direktiv, og som er anmeldt til informationskontoret i henhold til denne artikels stk. 2

▼B

iv) en liste over de køretøjer, der i hver medlemsstat er undtaget fra pligten til at være dækket af en ansvarsforsikring, jf. artikel 5, stk. 1 og 2

v) for så vidt angår de køretøjer, der er omhandlet i nr. iv):

— navnet på den myndighed eller det organ, der i overensstemmelse med artikel 5, stk. 1, tredje afsnit, er udpeget som ansvarligt for at erstatte skadelidte tabet i de tilfælde, hvor proceduren i artikel 2, stk. 2, litra a), ikke kan finde anvendelse, hvis køretøjet er omfattet af undtagelsen i artikel 5, stk. 1, første afsnit

— navnet på det organ, der dækker køretøjet i den medlemsstat, hvor det er hjemmehørende, hvis køretøjet er omfattet af undtagelsen i artikel 5, stk. 2

b) eller koordinere indsamling og formidling af disse oplysninger og

c) bistå berettigede personer med at få adgang til de i litra a), nr. i) til v), nævnte oplysninger.

De i litra a), nr. i), ii) og iii), omhandlede oplysninger opbevares i et tidsrum af syv år efter køretøjets slettelse i registret eller forsikringsaftalens ophør.

▼M1

1a. Medlemsstaterne sikrer, at forsikringsselskaber eller andre enheder er forpligtet til at give de oplysninger, der er omhandlet i stk. 1, litra a), nr. i), ii) og iii), til informationscentrene og underrette dem, når en forsikringspolice bliver ugyldig eller på anden måde ikke længere dækker et køretøj med et registreringsnummer.

▼B

2. Forsikringsselskaber, som er omhandlet i stk. 1, litra a), nr. iii), giver informationskontorerne i alle medlemsstaterne oplysning om navn og adresse på den skadebehandlingsrepræsentant, de har udpeget i den pågældende medlemsstat i henhold til artikel 21.

3. Medlemsstaterne sikrer, at skadelidte i en periode på syv år efter uheldet har ret til fra informationskontoret i den medlemsstat, hvor skadelidte er bosat, eller i den medlemsstat, hvor motorkøretøjet er hjemmehørende, eller i den medlemsstat hvor uheldet fandt sted, straks at få følgende oplysninger:

a) forsikringsselskabets navn og adresse

b) nummeret på forsikringspolice og

c) navn og adresse på forsikringsselskabets skadebehandlingsrepræsentant i den medlemsstat, hvor skadelidte er bosat.

Informationskontorerne skal samarbejde.

4. Informationskontoret oplyser skadelidte om navn og adresse på køretøjets ejer, sædvanlige fører eller registrerede indehaver, hvis skadelidte har en berettiget interesse i at få disse oplysninger. For at kunne give sådanne oplysninger henvender kontoret sig navnlig:

a) til forsikringsselskabet eller

▼B

b) det centrale register for motorkøretøjer.

Hvis køretøjet er undtaget i henhold til artikel 5, stk. 1, første afsnit, meddeler informationskontoret skadelidte navnet på den myndighed eller det organ, der i henhold til artikel 5, stk. 1, tredje afsnit, er udpeget til at yde de skadelidte erstatning i de tilfælde, hvor proceduren i artikel 2, litra a), ikke kan finde anvendelse.

Hvis køretøjet er undtaget i henhold til artikel 5, stk. 2, meddeler informationskontoret skadelidte navnet på det organ, der dækker køretøjet i det land, hvor det er hjemmehørende.

5. Medlemsstaterne sikrer, uden at det berører deres forpligtelser i henhold til stk. 1 og 4, at informationskontorerne giver de oplysninger, der er nævnt i disse stykker, til enhver, der har været involveret i en færdselsulykke, som er forårsaget af et køretøj, der er dækket af forsikringen i artikel 3.

▼M1

6. Behandlingen af personoplysninger som følge af stk. 1-5, skal udføres i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/679.

▼B*Artikel 24***Erstatningsorganer**

1. Hver medlemsstat sørger for at oprette eller anerkende et erstatningsorgan, der kan udbetale erstatning til skadelidte i de i artikel 20, stk. 1, omhandlede tilfælde.

En sådan skadelidt kan indgive erstatningskrav til erstatningsorganet i sin bopælsmedlemsstat:

- a) hvis forsikringsselskabet eller skadebehandlingsrepræsentanten ikke har givet et begrundet svar på det fremsatte erstatningskrav inden for en frist på tre måneder fra det tidspunkt, hvor skadelidte indgav sit erstatningskrav til det forsikringsselskab, der forsikrer det køretøj, hvis anvendelse var årsag til uheldet, eller til dets skadebehandlingsrepræsentant, eller
- b) hvis forsikringsselskabet ikke har udpeget en skadebehandlingsrepræsentant i den medlemsstat, hvor skadelidte er bosat, i overensstemmelse med artikel 20, stk. 1; de skadelidte kan i så fald ikke indgive erstatningskrav til erstatningsorganet, hvis de har indgivet erstatningskrav direkte til det selskab, der forsikrer det køretøj, hvis anvendelse var årsag til uheldet, og har modtaget et begrundet svar senest tre måneder efter indgivelsen af erstatningskravet.

De skadelidte kan ikke fremsætte erstatningskrav over for erstatningsorganet, hvis de har anlagt søgsmål direkte mod forsikringsselskabet.

Erstatningsorganet træder ind senest to måneder efter, at skadelidte har fremsat sit erstatningskrav over for dette organ, men afslutter behandlingen af sagen, hvis forsikringsselskabet eller skadebehandlingsrepræsentanten efterfølgende giver et begrundet svar på erstatningskravet.

▼B

Erstatningsorganet underretter øjeblikkelig:

- a) skadevolderens forsikringsselskab eller skadebehandlingsrepræsentanten
- b) erstatningsorganet i den medlemsstat, hvor det forsikringsselskab, der har udstedt forsikringspolice, har sit etablerede forretningssted
- c) skadevolderen, hvis denne er kendt

om, at det har modtaget et erstatningskrav fra skadelidte, og at det vil behandle kravet senest to måneder efter, at skadelidte har fremsat sit erstatningskrav.

Denne bestemmelse griber ikke ind i medlemsstaternes ret til at tillægge eller undlade at tillægge erstatningsorganets intervention en subsidier karakter samt til at give regler for regresretten mellem dette organ, den eller de for uheldet ansvarlige og andre forsikringsselskaber eller organer inden for den sociale sikring, der skal yde skadelidte erstatning for samme skade. Medlemsstaterne må imidlertid ikke tillade, at organet fastsætter andre betingelser for udbetaling af erstatning end dem, der er fastsat i dette direktiv, og navnlig gør udbetalingen betinget af, at skadelidte på nogen måde godtgør, at den ansvarlige part er ude af stand til at betale eller nægter at betale.

2. Det erstatningsorgan, som har ydet erstatning til skadelidte i den medlemsstat, hvor skadelidte er bosat, kan kræve refusion af den udbetalte erstatning af erstatningsorganet i den medlemsstat, hvor det forsikringsselskab, der har udstedt forsikringspolice, har sit etablerede forretningssted.

Sidstnævnte organ indtræder i skadelidtes rettigheder over for skadevolderen eller dennes forsikringsselskab i den udstrækning, erstatningsorganet i den medlemsstat, hvor skadelidte er bosat, har ydet denne erstatning for tabet eller den lidte skade.

Hver medlemsstat har pligt til at anerkende en sådan subrogation, der er fastsat af en anden medlemsstat.

3. Bestemmelserne i denne artikel har virkning:

- a) efter at der er indgået en aftale mellem de erstatningsorganer, der er oprettet eller anerkendt af medlemsstaterne, om deres funktion og forpligtelser og om fremgangsmåden ved refusion
- b) fra den dato, som Kommissionen fastsætter, efter at den i nært samarbejde med medlemsstaterne har forvisset sig om, at en sådan aftale er indgået.

Artikel 25

Erstatning

1. Er køretøjet ukendt, eller er det ikke inden for to måneder efter uheldet muligt at identificere forsikringsselskabet, kan skadelidte rette en anmodning om erstatning til erstatningsorganet i den medlemsstat, hvor skadelidte er bosat. Erstatningen ydes i henhold til artikel 9 og 10. Erstatningsorganet kan i dette tilfælde på samme betingelser som dem, der er fastsat i artikel 24, stk. 2, rejse krav:

▼B

- a) hvis forsikringsselskabet ikke kan identificeres: mod garantifonden i den medlemsstat, hvor køretøjet er hjemmehørende
 - b) hvis der er tale om et ukendt køretøj: mod garantifonden i den medlemsstat, hvor uheldet er sket
 - c) hvis køretøjet er hjemmehørende i et tredjeland: mod garantifonden i den medlemsstat, hvor uheldet er sket.
2. Nærværende artikel finder anvendelse på uheld, der er forvoldt af køretøjer, der er hjemmehørende i et tredjeland og omfattet af artikel 7 og 8.

▼M1*Artikel 25a*

Beskyttelse af skadelidte mod skader som følge af ulykker, der indtræffer i en anden medlemsstat end den medlemsstat, hvor de er bosat, i tilfælde af et forsikringsselskabs insolvens

1. Hver medlemsstat opretter eller godkender et organ, der har til opgave at yde erstatning til skadelidte, der er bosat på dens område, i de tilfælde, som er omhandlet i artikel 20, stk. 1, i det mindste inden for forsikringspligtens grænser, for tingsskade eller personskade forvoldt af et køretøj, som er forsikret af et forsikringsselskab, fra det tidspunkt, hvor:

- a) forsikringsselskabet er under konkursbehandling, eller
- b) forsikringsselskabet er omfattet af likvidation som defineret i artikel 268, stk. 1, litra d), i direktiv 2009/138/EF.

2. Hver medlemsstat træffer passende foranstaltninger til at sikre, at det i stk. 1 omhandlede organ råder over tilstrækkelige midler til at yde erstatning til skadelidte i overensstemmelse med reglerne i stk. 10, når der skal betales erstatning i de situationer, der er omhandlet i stk. 1, litra a) og b). Disse foranstaltninger kan omfatte krav om økonomiske bidrag, forudsat at de kun pålægges forsikringsselskaber, som er godkendt af den medlemsstat, der pålægger dem.

3. Uden at det berører en eventuel forpligtelse efter artikel 280 i direktiv 2009/138/EF, sikrer hver medlemsstat, at kendelsen eller afgørelsen offentliggøres, når en kompetent ret eller anden kompetent myndighed afgiver kendelse eller træffer afgørelse om at indlede den procedure, der er omhandlet i stk. 1, litra a) eller b), over for et forsikringsselskab, som denne medlemsstat er hjemland for. Det i stk. 1 omhandlede organ, der er etableret i forsikringsselskabets hjemland, sikrer, at alle de i stk. 1 omhandlede organer og alle de i artikel 24 omhandlede erstatningsorganer i alle medlemsstater straks underrettes om nævnte kendelse eller afgørelse.

4. Skadelidte kan anmode om erstatning direkte hos det i stk. 1 omhandlede organ.

▼ **M1**

5. Ved modtagelsen af kravet underretter det i stk. 1 omhandlede organ det tilsvarende organ i forsikringsselskabets hjemland, erstatningsorganet i henhold til artikel 24 i den medlemsstat, hvor skadelidte er bosat, og det forsikringsselskab, der er under konkursbehandling eller likvidation, eller dets kurator eller likvidator, jf. henholdsvis artikel 268, stk. 1, litra e) og f), i direktiv 2009/138/EF, om, at det har modtaget et krav fra skadelidte.

6. Det forsikringsselskab, der er under konkursbehandling eller likvidation, eller dets kurator eller likvidator underretter det i stk. 1 omhandlede organ, når det yder erstatning eller afviser ansvar for et krav, som det i stk. 1 omhandlede organ også har modtaget.

7. Medlemsstaterne sikrer, at det i stk. 1 omhandlede organ på grundlag af bl.a. oplysninger, som den skadelidte har indgivet på dets anmodning, senest tre måneder fra det tidspunkt, hvor skadelidte indgav sit erstatningskrav til organet, giver skadelidte et begrundet erstatningstilbud eller et begrundet svar, jf. andet afsnit i nærværende stykke, i overensstemmelse med gældende national ret.

Med henblik på første afsnit skal organet:

- a) give et begrundet erstatningstilbud, hvis det har fastslået, at det er forpligtet til at yde erstatning i henhold til stk. 1, litra a) eller b), at kravet ikke bestrides, og at erstatningen er blevet helt eller delvist opgjort
- b) give et begrundet svar på de pointer, der fremsættes i kravet, hvis det har fastslået, at det ikke er forpligtet til at yde erstatning i henhold til stk. 1, litra a) eller b), eller hvis erstatningspligten afvises eller ikke er klart fastslået, eller skaden ikke er fuldt opgjort.

8. Hvis der skal betales erstatning i henhold til stk. 7, andet afsnit, litra a), udbetaler det i stk. 1 omhandlede organ erstatningen til skadelidte uden unødigt ophold og under alle omstændigheder senest tre måneder efter, at skadelidte har accepteret det begrundede erstatningstilbud, jf. stk. 7, andet afsnit, litra a).

Hvis skaden kun er delvist opgjort, finder kravene vedrørende udbetalingen af erstatningen i første afsnit anvendelse på denne delvist opgjorte skade og fra det tidspunkt, hvor det tilhørende begrundede erstatningstilbud accepteres.

9. Medlemsstaterne sikrer, at det i stk. 1 omhandlede organ har alle de nødvendige beføjelser og kompetencer til rettidigt at kunne samarbejde med andre tilsvarende organer i andre medlemsstater, med organer, der er oprettet eller godkendt i henhold til artikel 10a og artikel 24, i alle medlemsstater, og med andre berørte parter, herunder et forsikringsselskab, der er under konkursbehandling eller likvidation, dets repræsentant, som er bemyndiget til at behandle skadessager, dets administrator eller likvidator og de nationale kompetente myndigheder i medlemsstaterne, i alle faser af den procedure, der er omhandlet i denne artikel. Dette samarbejde skal omfatte anmodning om, modtagelse og tilvejebringelse af oplysninger, herunder nærmere oplysninger om specifikke krav, hvor det er relevant.

▼ **M1**

10. Hvis den skadelidte er bosat i en anden medlemsstat end det i stk. 1 omhandlede forsikringsselskabs hjemland, kan det i stk. 1 omhandlede organ, i den medlemsstat, hvor skadelidte er bosat, som har ydet erstatning til den skadelidte i overensstemmelse med stk. 8, kræve fuld refusion af den udbetalte erstatning af det i stk. 1 omhandlede organ i forsikringsselskabets hjemland.

Det i stk. 1 omhandlede organ i forsikringsselskabets hjemland foretager betalingen til det i stk. 1 omhandlede organ i den medlemsstat, hvor skadelidte er bosat, og som har ydet erstatning til skadelidte i overensstemmelse med stk. 8, inden for en rimelig frist på højst seks måneder, medmindre andet er aftalt skriftligt af disse organer, efter at det har modtaget et krav om en sådan refusion.

Det organ, der har ydet erstatning i henhold til første afsnit, indtræder i skadelidtes rettigheder over for skadevolderen eller dennes forsikringsselskab, med undtagelse af forsikringstageren eller den anden forsikrede person, der har forårsaget ulykken, i det omfang forsikringstagerens eller den forsikrede persons ansvar ville være blevet dækket af det insolvente forsikringsselskab i overensstemmelse med gældende national ret. Hver medlemsstat har pligt til at anerkende denne ret til indtræden i rettigheder, der er fastsat af en anden medlemsstat.

11. Stk. 1-10 berører ikke medlemsstaternes ret til:

- a) at tillægge eller undlade at tillægge erstatning udbetalt af det i stk. 1 omhandlede organ en subsidær karakter
- b) at fastlægge regler for regresretten for samme skade mellem:
 - i) det i stk. 1 omhandlede organ
 - ii) den eller de personer, som er ansvarlige for ulykken
 - iii) andre forsikringsselskaber eller organer inden for social sikring, der skal yde skadelidte erstatning.

12. Medlemsstaterne må ikke tillade, at det i stk. 1 omhandlede organ gør udbetalingen af erstatning betinget af andre krav end dem, der er fastsat i dette direktiv. Navnlig må medlemsstaterne ikke tillade, at det i stk. 1 omhandlede organ gør udbetalingen af erstatning betinget af et krav om, at skadelidte godtgør, at den ansvarlige juridiske eller fysiske person er ude af stand til at betale eller nægter at betale.

13. De i stk. 1 omhandlede organer eller de i nærværende stykkes andet afsnit omhandlede enheder tilstræber at indgå en aftale senest den 23. december 2023 til gennemførelse af denne artikel for så vidt angår deres funktioner og forpligtelser og procedurerne for refusion i henhold til denne artikel.

▼ M1

Med henblik herpå skal hver medlemsstat senest den 23. juni 2023:

- a) oprette eller godkende organet omhandlet i stk. 1 og bemyndige det til at forhandle om og indgå en sådan aftale eller
- b) udpege en enhed og bemyndige det til at forhandle om og indgå en sådan aftale, som det i stk. 1 omhandlede organ vil blive en part i, når de er godkendt.

Den i første afsnit omhandlede aftale meddeles omgående til Kommissionen.

Hvis den i første afsnit omhandlede aftale ikke er indgået senest den 23. december 2023 tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med proceduren i artikel 28b med henblik på at definere de proceduremæssige opgaver og proceduremæssige forpligtelser for de organer, der er omhandlet i stk. 1, vedrørende refusion.

▼ B*Artikel 26***Centralt organ****▼ M1**

Medlemsstaterne træffer alle passende foranstaltninger med henblik på at lette skadelidtes, deres forsikringsselskabers eller deres juridiske repræsentanternes rettidige adgang til de grundlæggende oplysninger, som er nødvendige for behandlingen af skadesager.

▼ B

Sådanne grundlæggende oplysninger skal i relevant omfang foreligge i elektronisk form i et centralt register i hver medlemsstat og gøres tilgængelige for sagens parter, såfremt de udtrykkeligt anmoder herom.

▼ M1*Artikel 26a***Underretning af skadelidte**

Medlemsstater, der opretter eller godkender forskellige erstatningsorganer i henhold til artikel 10, stk. 1, artikel 10a, stk. 1, artikel 24, stk. 1, og artikel 25a, stk. 1, sikrer, at skadelidte har adgang til nødvendige oplysninger om mulighederne for at ansøge om erstatning.

▼ B*Artikel 27***Sanktioner**

Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af de nationale bestemmelser, de vedtager i medfør af dette direktiv, og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre gennemførelsen heraf. Disse sanktioner skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsernes grovhed og have afskrækkende virkning. Medlemsstaterne giver hurtigst muligt Kommissionen meddelelse om senere ændringer af betydning for de bestemmelser, der er vedtaget med hjemmel i denne artikel.

▼B

KAPITEL 8

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

*Artikel 28***Nationale bestemmelser**

1. Medlemsstaterne kan i overensstemmelse med traktaten opretholde eller vedtage bestemmelser, som er gunstigere for skadelidte end dem, der kræves for at efterkomme dette direktiv.

▼M1

Medlemsstaterne kan kræve motorkøretøjsansvarsforsikring, som opfylder kravene i dette direktiv, for enhver type af motoriseret udstyr, der anvendes på land og ikke er omfattet af definitionen af »køretøj« i artikel 1, nr. 1), og som artikel 3 ikke finder anvendelse på.

▼B

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

▼M1*Artikel 28a***Udvalgsprocedure**

1. Kommissionen bistås af Det Europæiske Udvalg for Forsikring og Arbejdsmarkedsorienterede Pensioner oprettet ved Kommissionens afgørelse 2004/9/EF ⁽¹⁾. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 ⁽²⁾.

2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

*Artikel 28b***Udøvelse af de delegerede beføjelser**

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.

2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 9, stk. 2, tillægges Kommissionen for en ubegrænset periode fra den 22. december 2021.

Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 10a, stk. 13, fjerde afsnit, og artikel 25a, stk. 13, fjerde afsnit, tillægges Kommissionen for en periode på syv år fra den 22. december 2021. Delegationen af beføjelser forlænges stiltiende for perioder af samme varighed, medmindre Europa-Parlamentet eller Rådet modsætter sig en sådan forlængelse senest tre måneder inden udløbet af hver periode.

⁽¹⁾ Kommissionens afgørelse 2004/9/EF af 5. november 2003 om nedsættelse af Det Europæiske Udvalg for Forsikring og Arbejdsmarkedsorienterede Pensioner (EUT L 3 af 7.1.2004, s. 34).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

▼ **M1**

3. Den i artikel 9, stk. 2, artikel 10a, stk. 13, fjerde afsnit, og artikel 25a, stk. 13, fjerde afsnit, omhandlede uddelegering af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af denne afgørelse i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.

4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning ⁽¹⁾.

5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.

6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 9, stk. 2, artikel 10a, stk. 13, fjerde afsnit, og artikel 25a, stk. 13, fjerde afsnit, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på tre måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har informeret Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med tre måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

*Artikel 28c***Evaluerings og gennemgang**

1. Senest fem år efter de respektive anvendelsesdatoer for artikel 10a og 25a, jf. artikel 30, stk. 2, 3 og 4, aflægger Kommissionen rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om funktionen af, samarbejdet mellem og finansieringen af de organer, der er omhandlet i artikel 10a og 25a. Om nødvendigt ledsages rapporten af et forslag til retsakt. Hvad angår finansieringen af disse organer skal rapporten mindst indeholde:

- a) en vurdering af erstatningsorganernes finansieringskapacitet og finansieringsbehov i forhold til deres potentielle erstatningsansvar under hensyntagen til risikoen for bilforsikringsselskabers insolvens på medlemsstaternes markeder
- b) en vurdering af harmoniseringen af erstatningsorganernes finansieringstilgang
- c) hvis rapporten ledsages af et forslag til retsakt, en vurdering af bidragenes indvirkning på præmierne for ansvarsforsikring for motorkøretøjer.

2. Senest den 24. december 2030 forelægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, som indeholder en evaluering af gennemførelsen af dette direktiv, med undtagelse af de elementer, der er omfattet af evalueringen omhandlet i stk. 1, bl.a. vedrørende:

- a) anvendelsen af dette direktiv for så vidt angår den teknologiske udvikling, navnlig med hensyn til autonome og halvautonome køretøjer

⁽¹⁾ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

▼ M1

- b) tilstrækkeligheden af dette direktivs anvendelsesområde i betragtning af de ulykkesrisici, der er forbundet med forskellige motorkøretøjer
- c) i form af en kritisk gennemgang, informationsudvekslingssystemernes effektivitet med henblik på kontrol af forsikringer i grænseoverskridende situationer, herunder om nødvendigt en vurdering af muligheden for i sådanne tilfælde at anvende eksisterende informationsudvekslingssystemer og under alle omstændigheder en analyse af målene for informationsudvekslingssystemerne og en vurdering af deres omkostninger og
- d) forsikringsselskabers brug af ordninger, hvor præmierne påvirkes af forsikringstagernes erklæringer om erstatningshistorikken, bl.a. »bonus-malus«-ordninger eller »bonus for skadefri år«.

Rapporten ledsages om nødvendigt af et forslag til retsakt.

▼ B*Artikel 29***Ophævelse**

Direktiv 72/166/EØF, 84/5/EØF, 90/232/EØF, 2000/26/EF og 2005/14/EF, som ændret ved de direktiver, der er nævnt i bilag I, del A, ophæves, uden at dette berører medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til de i bilag I, del B, angivne frister for gennemførelse i national ret og anvendelse af direktiverne.

Henvisninger til det ophævede direktiv gælder som henvisninger til nærværende direktiv og læses efter sammenligningstabellen i bilag II.

*Artikel 30***Ikrafttrædelse**

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

▼ M1

Artikel 10a, stk. 1-12, finder anvendelse fra datoen for den i artikel 10a, stk. 13, første afsnit, omhandlede aftale eller fra anvendelsesdatoen for Kommissionens delegerede retsakt, jf. artikel 10a, stk. 13, fjerde afsnit.

Artikel 25a, stk. 1-12, finder anvendelse fra datoen for den i artikel 25a, stk. 13, første afsnit, omhandlede aftale eller fra anvendelsesdatoen for Kommissionens delegerede retsakt, jf. artikel 25a, stk. 13, fjerde afsnit.

Artikel 10a, stk. 1-12, og artikel 25a, stk. 1-12, finder dog ikke anvendelse før den 23. december 2023.

Artikel 16, stk. 2, andet punktum, og stk. 3, 4 og 5, finder anvendelse fra den 23. april 2024 eller fra anvendelsesdatoen for Kommissionens gennemførelsesretsakt, jf. artikel 16, stk. 6, alt efter hvilken dato der er den seneste.

▼ B*Artikel 31***Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

BILAG I

DEL A

Ophævede direktiver med oversigt over ændringer

(jf. artikel 29)

Rådets direktiv 72/166/EØF
(EFT L 103 af 2.5.1972, s. 1)

Rådets direktiv 72/430/EØF
(EFT L 291 af 28.12.1972, s. 162)

Rådets direktiv 84/5/EØF
(EFT L 8 af 11.1.1984, s. 17)

Udelukkende
artikel 4

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/14/EF
(EFT L 149 af 11.6.2005, s. 14)

Udelukkende
artikel 1

Rådets direktiv 84/5/EØF
(EFT L 8 af 11.1.1984, s. 17)

Tiltrædelsesakten af 1985, bilag I, nr. IX.F
(EFT L 302 af 15.11.1985, s. 218)

Rådets direktiv 90/232/EØF
(EFT L 129 af 19.5.1990, s. 33)

Udelukkende
artikel 4

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/14/EF
(EUT L 149 af 11.6.2005, s. 14)

Udelukkende
artikel 2

Rådets direktiv 90/232/EØF
(EFT L 129 af 19.5.1990, s. 33)

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/14/EF
(EUT L 149 af 11.6.2005, s. 14)

Udelukkende
artikel 4

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/26/EF
(EFT L 181 af 20.7.2000, s. 65)

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/14/EF
(EUT L 149 af 11.6.2005, s. 14)

Udelukkende
artikel 5

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/14/EF
(EUT L 149 af 11.6.2005, s. 14)

DEL B

Liste over frister for gennemførelse i national ret og anvendelse

(jf. artikel 29)

Direktiv	Gennemførelsesfrist	Anvendelsesdato
72/166/EØF	31. december 1973	—
72/430/EØF	—	1. januar 1973
84/5/EØF	31. december 1987	31. december 1988
90/232/EØF	31. december 1992	—
2000/26/EF	19. juli 2002	19. januar 2003
2005/14/EF	11. juni 2007	—

BILAG II

SAMMENLIGNINGSTABEL

Direktiv 72/166/EØF	Direktiv 84/5/EØF	Direktiv 90/232/EØF	Direktiv 2000/26/EF	Nærværende direktiv
Artikel 1, nr. 1-3				Artikel 1, nr. 1)-3)
Artikel 1, nr. 4, første led				Artikel 1, nr. 4), litra a)
Artikel 1, nr. 4, andet led				Artikel 1, nr. 4), litra b)
Artikel 1, nr. 4, tredje led				Artikel 1, nr. 4), litra c)
Artikel 1, nr. 4, fjerde led				Artikel 1, nr. 4), litra d)
Artikel 1, nr. 5				Artikel 1, nr. 5)
Artikel 2, stk. 1				Artikel 4
Artikel 2, stk. 2, indledning				Artikel 2, indledning
Artikel 2, stk. 2, første led				Artikel 2, litra a)
Artikel 2, stk. 2, andet led				Artikel 2, litra b)
Artikel 2, stk. 2, tredje led				Artikel 2, litra c)
Artikel 3, stk. 1, første punktum				Artikel 3, stk. 1
Artikel 3, stk. 1, andet punktum				Artikel 3, stk. 2
Artikel 3, stk. 2, indledning				Artikel 3, stk. 3, indledning
Artikel 3, stk. 2, første led				Artikel 3, stk. 3, litra a)
Artikel 3, stk. 2, andet led				Artikel 3, stk. 3, litra b)
Artikel 4, indledning				Artikel 5, stk. 1, første afsnit
Artikel 4, litra a), første afsnit				Artikel 5, stk. 1, første afsnit
Artikel 4, litra a), andet afsnit, første punktum				Artikel 5, stk. 1, andet afsnit
Artikel 4, litra a), andet afsnit, andet punktum				Artikel 5, stk. 1, tredje afsnit

▼B

Direktiv 72/166/EØF	Direktiv 84/5/EØF	Direktiv 90/232/EØF	Direktiv 2000/26/EF	Nærværende direktiv
Artikel 4, litra a), andet afsnit, tredje punktum				Artikel 5, stk. 1, fjerde afsnit
Artikel 4, litra a), andet afsnit, fjerde punktum				Artikel 5, stk. 1, femte afsnit
Artikel 4, litra b), første afsnit				Artikel 5, stk. 2, første afsnit
Artikel 4, litra b), andet afsnit, første punktum				Artikel 5, stk. 2, andet afsnit
Artikel 4, litra b), andet afsnit, andet punktum				Artikel 5, stk. 2, tredje afsnit
Artikel 4, litra b), tredje afsnit, første punktum				Artikel 5, stk. 2, fjerde afsnit
Artikel 4, litra b), tredje afsnit, andet punktum				Artikel 5, stk. 2, femte afsnit
Artikel 5, indledning				Artikel 6, stk. 1, indledning
Artikel 5, første led				Artikel 6, stk. 1, litra a)
Artikel 5, andet led				Artikel 6, stk. 1, litra b)
Artikel 5, afslutning				Artikel 6, stk. 2
Artikel 6				Artikel 7
Artikel 7, stk. 1				Artikel 8, stk. 1, første afsnit
Artikel 7, stk. 2				Artikel 8, stk. 1, andet afsnit
Artikel 7, stk. 3				Artikel 8, stk. 2
Artikel 8				—
	Artikel 1, stk. 1			Artikel 3, stk. 4
	Artikel 1, stk. 2			Artikel 9, stk. 1
	Artikel 1, stk. 3			Artikel 9, stk. 2
	Artikel 1, stk. 4			Artikel 10, stk. 1
	Artikel 1, stk. 5			Artikel 10, stk. 2

▼B

Direktiv 72/166/EØF	Direktiv 84/5/EØF	Direktiv 90/232/EØF	Direktiv 2000/26/EF	Nærværende direktiv
	Artikel 1, stk. 6			Artikel 10, stk. 3
	Artikel 1, stk. 7			Artikel 10, stk. 4
	Artikel 2, stk. 1, første afsnit, indledning			Artikel 13, stk. 1, første afsnit, indledning
	Artikel 2, stk. 1, første afsnit, første led			Artikel 13, stk. 1, første afsnit, litra a)
	Artikel 2, stk. 1, første afsnit, andet led			Artikel 13, stk. 1, første afsnit, litra b)
	Artikel 2, stk. 1, første afsnit, tredje led			Artikel 13, stk. 1, første afsnit, litra c)
	Artikel 2, stk. 1, første afsnit, afslutning			Artikel 13, stk. 1, første afsnit, indledning
	Artikel 2, stk. 1, andet og tredje afsnit			Artikel 13, stk. 1, andet og tredje afsnit
	Artikel 2, stk. 2			Artikel 13, stk. 2
	Artikel 3			Artikel 12, stk. 2
	Artikel 4			—
	Artikel 5			—
	Artikel 6			—
		Artikel 1, stk. 1		Artikel 12, stk. 1
		Artikel 1, stk. 2		Artikel 13, stk. 3
		Artikel 1, stk. 3		—
		Artikel 1a, første punktum		Artikel 12, stk. 3, første afsnit
		Artikel 1a, andet punktum		Artikel 12, stk. 3, andet afsnit
		Artikel 2, indledning		Artikel 14, indledning
		Artikel 2, første led		Artikel 14, litra a)
		Artikel 2, andet led		Artikel 14, litra b)

▼ B

Direktiv 72/166/EØF	Direktiv 84/5/EØF	Direktiv 90/232/EØF	Direktiv 2000/26/EF	Nærværende direktiv
		Artikel 3		—
		Artikel 4		Artikel 11
		Artikel 4a		Artikel 15
		Artikel 4b, første punktum		Artikel 16, stk. 1
		Artikel 4b, andet punktum		Artikel 16, stk. 2
		Artikel 4c		Artikel 17
		Artikel 4d	Artikel 3	Artikel 18
		Artikel 4e, stk. 1		Artikel 19, stk. 1
		Artikel 4e, stk. 2, første punktum		Artikel 19, stk. 2
		Artikel 4e, stk. 2, andet punktum		Artikel 19, stk. 3
		Artikel 5, stk. 1		Artikel 23, stk. 5
		Artikel 5, stk. 2		—
		Artikel 6		—
			Artikel 1, stk. 1	Artikel 20, stk. 1
			Artikel 1, stk. 2	Artikel 20, stk. 2
			Artikel 1, stk. 3	Artikel 25, stk. 2
			Artikel 2, indledning	—
			Artikel 2, litra a)	Artikel 1, nr. 6)
			Artikel 2, litra b)	Artikel 1, nr. 7)
			Artikel 2, litra c), d) og e)	—
			Artikel 4, stk. 1, første punktum	Artikel 21, stk. 1, første afsnit
			Artikel 4, stk. 1, andet punktum	Artikel 21, stk. 1, andet afsnit

▼B

Direktiv 72/166/EØF	Direktiv 84/5/EØF	Direktiv 90/232/EØF	Direktiv 2000/26/EF	Nærværende direktiv
			Artikel 4, stk. 1, tredje punktum	Artikel 21, stk. 1, tredje afsnit
			Artikel 4, stk. 2, første punktum	Artikel 21, stk. 2, første afsnit
			Artikel 4, stk. 2, andet punktum	Artikel 21, stk. 2, andet afsnit
			Artikel 4, stk. 3	Artikel 21, stk. 3
			Artikel 4, stk. 4, første punktum	Artikel 21, stk. 4, første afsnit
			Artikel 4, stk. 4, andet punktum	Artikel 21, stk. 4, andet afsnit
			Artikel 4, stk. 5, første punktum	Artikel 21, stk. 5, første afsnit
			Artikel 4, stk. 5, andet punktum	Artikel 21, stk. 5, andet afsnit
			Artikel 4, stk. 6	Artikel 22
			Artikel 4, stk. 7	—
			Artikel 4, stk. 8	Artikel 21, stk. 6
			Artikel 5, stk. 1, første afsnit, indledning	Artikel 23, stk. 1, første afsnit, indledning
			Artikel 5, stk. 1, første afsnit, litra a), indledning	Artikel 23, stk. 1, første afsnit, litra a), indledning
			Artikel 5, stk. 1, første afsnit, litra a), nr. 1)	Artikel 23, stk. 1, første afsnit, litra a), nr. i)
			Artikel 5, stk. 1, første afsnit, litra a), nr. 2)	Artikel 23, stk. 1, første afsnit, litra a), nr. ii)
			Artikel 5, stk. 1, første afsnit, litra a), nr. 3)	Artikel 23, stk. 1, første afsnit, litra a), nr. iii)

▼B

Direktiv 72/166/EØF	Direktiv 84/5/EØF	Direktiv 90/232/EØF	Direktiv 2000/26/EF	Nærværende direktiv
			Artikel 5, stk. 1, første afsnit, litra a), nr. 4)	Artikel 23, stk. 1, første afsnit, litra a), nr. iv)
			Artikel 5, stk. 1, første afsnit, litra a), nr. 5), indledning	Artikel 23, stk. 1, første afsnit, litra a), nr. v), indledning
			Artikel 5, stk. 1, første afsnit, litra a), nr. 5), nr. i)	Artikel 23, stk. 1, første afsnit, litra a), nr. v), første led
			Artikel 5, stk. 1, første afsnit, litra a), nr. 5), nr. ii)	Artikel 23, stk. 1, første afsnit, litra a), nr. v), andet led
			Artikel 5, stk. 1, andet afsnit	Artikel 23, stk. 1, andet afsnit
			Artikel 5, stk. 2, 3 og 4	Artikel 23, stk. 2, 3 og 4
			Artikel 5, stk. 5	Artikel 23, stk. 6
			Artikel 6, stk. 1	Artikel 24, stk. 1
			Artikel 6, stk. 2, første afsnit	Artikel 24, stk. 2, første afsnit
			Artikel 6, stk. 2, andet afsnit, første punktum	Artikel 24, stk. 2, andet afsnit
			Artikel 6, stk. 2, andet afsnit, andet punktum	Artikel 24, stk. 2, tredje afsnit
			Artikel 6, stk. 3, første afsnit	Artikel 24, stk. 3
			Artikel 6, stk. 3, andet afsnit	—
			Artikel 6a	Artikel 26
			Artikel 7, indledning	Artikel 25, stk. 1, indledning
			Artikel 7, litra a)	Artikel 25, stk. 1, litra a)

▼B

Direktiv 72/166/EØF	Direktiv 84/5/EØF	Direktiv 90/232/EØF	Direktiv 2000/26/EF	Nærværende direktiv
Artikel 9	Artikel 7	Artikel 7	Artikel 7, litra b)	Artikel 25, stk. 1, litra b)
			Artikel 7, litra c)	Artikel 25, stk. 1, litra c)
			Artikel 8	—
			Artikel 9	—
			Artikel 10, stk. 1, 2 og 3	—
			Artikel 10, stk. 4	Artikel 28, stk. 1
			Artikel 10, stk. 5	Artikel 28, stk. 2
				Artikel 29
			Artikel 11	Artikel 30
			Artikel 12	Artikel 27
			Artikel 13	Artikel 31
				Bilag I
				Bilag II